

Pensioen

Stichting Pensioenfonds PostNL

Integriteitbeleid

Stichting Pensioenfonds PostNL

Versie december 2015

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	3
2	Doelstelling integriteitbeleid	3
3	Stichting Pensioenfonds PostNL en toepasselijkheid	4
4	Specifieke maatregelen	5
4.1	Persoonlijke integriteit van bestuurders en andere verbonden personen	5
4.1.1	Gedragscode	5
4.1.2	Integriteitsgevoelige functies	6
4.1.3	Fraude	7
4.1.4	Anti-corruptie	7
4.2	Organisatorische integriteit	8
4.2.1	Chinese Walls	8
4.2.2	Insiderregeling	8
4.2.3	Incidentenregeling	9
4.2.4	Uitbesteding	9
4.2.5	Beloningsbeleid	9
4.3	Relationele integriteit	10
4.3.1	Customer Due Diligence	10
4.3.2	Beleggingsbeleid	10
4.3.3	Zorgplicht	10
4.3.4	Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft)	11
4.3.5	Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp)	11
4.4	Integriteit met betrekking tot het marktgedrag	11
5	Control	11
5.1	Klachten	11
5.2	Incidenten	12
5.3	Klokkenluiderregeling	12
5.4	Informatie naar toezichthouder	12
6	Monitoring & Rapportage	12
7	Bewustwording	13
8	Slot	13
Bijlage 1		14
	Integriteit als doelstelling in de financiële toezichtwetgeving	14
Bijlage 2		16
	Betrouwbaarheidstoetsing bestuurders	16

1 Aanleiding

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds PostNL heeft, onder meer op grond van verplichtingen die voortvloeien uit wet- en regelgeving, een integriteitbeleid opgesteld. Dit integriteitbeleid is in deze notitie beschreven.

Het integriteitbeleid is onder meer gebaseerd op wet- en regelgeving die voorschriften ter zake kent. Het gaat daarbij in het bijzonder om de Wet op het Financieel Toezicht (hierna: Wft) en de Pensioenwet (hierna: Pw), inclusief onderliggende besluiten en regelingen. De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) houden toezicht op de naleving van deze wet- en regelgeving. In bijlage 1 wordt in algemene zin nader ingegaan op de wet- en regelgeving die pensioenfondsen voorschriften geeft ten aanzien van integriteitbeleid en maatregelen die integriteitrisico's beperken. In hoofdstuk 4 van deze notitie wordt specifiek ingegaan op de diverse integriteitrisico's en welke maatregelen zijn getroffen, waaronder de gedragscode van Stichting Pensioenfonds PostNL.

2 Doelstelling integriteitbeleid

Doelstelling van het integriteitbeleid is het stimuleren dat aan Stichting Pensioenfonds PostNL verbonden personen op alle niveaus handelen in overeenstemming met maatschappelijk geaccepteerde waarden en normen in het algemeen, met de specifieke waarden en normen die gelden voor Stichting Pensioenfonds PostNL in het bijzonder en uiteraard met de toepasselijke (toezicht)wet- en regelgeving. Standaarden zoals de kernwaarden en de gedragscode van Stichting Pensioenfonds PostNL maken deel uit van die regels.

De missie van Stichting Pensioenfonds PostNL is als volgt gedefinieerd:

Het pensioenfonds draagt zorg voor een goede, efficiënte en correcte uitvoering van de in de pensioenovereenkomst gedefinieerde pensioenregelingen. Met de pensioenfondsdoelstellingen als uitgangspunt zijn uitvoerbaarheid, financierbaarheid, maatschappelijk verantwoord en communiceerbaarheid sleutelbegrippen. Bij de uitvoering richt het pensioenfonds zich op het ambitieniveau van de toeslagregeling en de risicohouding die ten grondslag liggen aan de pensioenregelingen. Het pensioenfonds laat zich hierbij leiden door een zo evenwichtig mogelijke belangenbehartiging van alle bij het pensioenfonds betrokkenen.¹

Een integere organisatie is een organisatie waarin bestuurders en andere verbonden personen hun verantwoordelijkheid aangaan om binnen de kaders van wet- en regelgeving en met inventief juist gebruik van professionele expertise, een optimale bijdrage te leveren aan het pensioenfonds en haar deelnemers, de samenleving en haar individuele burgers.

Een pensioenfonds wordt als integer beschouwd, als zij zich houdt aan de relevante (toezicht)wet- en regelgeving en ethische standaarden. Inbreuk daarop, dan wel de schijn daarvan, kan het vertrouwen in de eigen instelling en in de markt waarop wordt geopereerd in het algemeen schaden. Kortom: niet integer gedrag veroorzaakt reputatieschade.

Het integriteitbeleid is gericht op het beperken van compliancerisico's. Compliancerisico wordt omschreven als het risico van aantasting van de integriteit en daarmee van de reputatie van Stichting Pensioenfonds PostNL als gevolg van het niet naleven van die ethische standaarden

¹ Jaarverslag 2014, p.8.

en toezichtwet- en regelgeving die van toepassing zijn op relaties met onze deelnemers, markten en/of toezichthoudende instanties.

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds PostNL stelt zich daarom ten doel om ervoor te zorgen dat wet- en regelgeving, maar ook interne regels procedures worden nageleefd. Het instellen van een compliance-functie en interne regels zoals de gedragscode zijn daartoe belangrijke middelen.

3 Stichting Pensioenfonds PostNL en toepasselijkheid

De organisatie van een pensioenfonds heeft uiteraard invloed op de specifieke integriteitrisico's die relevant zijn voor dat pensioenfonds. De mate en wijze van uitbesteding van diverse activiteiten spelen daarbij een belangrijke rol.

Stichting Pensioenfonds PostNL is in hoofdlijnen als volgt georganiseerd:

- Bestuur;
- Bestuurscommissies (Audit Commissie, Belegging commissie, Pensioen en Communicatie Commissie en Geschillen Commissie);
- Andere organen (Verantwoordingsorgaan, Visitatiecommissie)²;
- Uitvoeringsorganisaties (TKP Pensioen en TKP Investments).

Bestuur

Het bestuur bestaat uit tien leden te weten: vier vertegenwoordigers van PostNL N.V., vier vertegenwoordigers van de deelnemers en twee vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden.³

Bestuurscommissies

Stichting Pensioenfonds PostNL heeft een besturingsmodel, waarin de nodige verankeringen zijn gewaarborgd vanuit diverse aanwezige bestuurscommissies naar het bestuur. Ieder bestuurslid wordt geacht een of meerdere deskundigheidsgebieden af te dekken en heeft zitting in een of meer bestuurscommissies.

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur legt verantwoording af over het gevoerde beleid aan het verantwoordingsorgaan, daarnaast adviseert het verantwoordingsorgaan het bestuur gevraagd of uit eigen beweging over aangelegenheden die het pensioenfonds betreffen.

Het verantwoordingsorgaan is samengesteld uit een evenredige vertegenwoordiging van deelnemers, pensioengerechtigden en leden namens de werkgever. Het verantwoordingsorgaan bestaat in totaliteit uit zes leden. De leden van het verantwoordingsorgaan worden aangewezen door de werkgever, de deelnemers respectievelijk de pensioengerechtigden. Deze aanwijzing is vastgelegd in een Reglement Verantwoordingsorgaan, dat wordt vastgesteld door het bestuur.

Visitatiecommissie

Een visitatiecommissie is belast met het intern toezicht op het bestuur. Dit intern toezicht omvat het beoordelen van beleids- en bestuursprocedures en de 'checks and balances' binnen Stichting Pensioenfonds PostNL, de wijze waarop Stichting Pensioenfonds PostNL wordt

² Deze zal in 2016 worden vervangen door een Raad van Toezicht

³ < <https://www.pensioenpostnl.nl/bestuur-controle> >

aangestuurd en de wijze waarop door het bestuur wordt omgegaan met de risico's op de lange termijn. Visitatie vindt jaarlijks plaats.

In beginsel zijn alle personen die werkzaam zijn voor Stichting Pensioenfonds PostNL verbonden persoon en is dit integriteitbeleid op hen van toepassing. In de praktijk zullen specifieke onderdelen van het integriteitbeleid verschillend kunnen uitwerken. Medewerkers van uitvoeringsorganisaties e.d. zullen over het algemeen onder regels vallen die gelden voor de uitvoeringsorganisatie. Stichting Pensioenfonds PostNL zal in dit geval moeten vaststellen dat deze regels alsmede het toezicht daarop vergelijkbaar zijn met de normen die Stichting Pensioenfonds PostNL heeft gesteld. Tenslotte geldt een aantal regels voor Stichting Pensioenfonds PostNL als zodanig.

Bij de specifieke maatregelen zal waar nodig worden aangegeven welke organisatieonderdelen geraakt worden.

4 Specifieke maatregelen

Voor een beschrijving van uitgangspunten voor integere bedrijfsvoering is aangesloten bij de verdeling van integriteit in persoonlijke integriteit, organisatorische integriteit, relationele integriteit en integriteit met betrekking tot het marktgedrag. Waar hier gesproken wordt van 'financiële instelling' is dit mutatis mutandis van toepassing op een pensioenfonds.

4.1 Persoonlijke integriteit van bestuurders en andere verbonden personen

Stichting Pensioenfonds PostNL heeft een zorgplicht⁴ ten aanzien van de persoonlijke integriteit van zijn bestuurders en zijn overige verbonden personen. Aandachtspunten bij het toezicht ten aanzien van persoonlijke integriteit zijn fraude (zie 4.1.3) en corruptie, maar ook belangenverstrengeling.

Naast de betrouwbaarheidstoetsing van (kandidaat) bestuurders (zie verder bijlage 2) door de toezichthouder, is Stichting Pensioenfonds PostNL verplicht de betrouwbaarheid van een (kandidaat) personeelslid te beoordelen, indien hij/zij op een integriteitsgevoelige functie wordt benoemd.⁵

De gedragscode is op alle verbonden personen van Stichting Pensioenfonds PostNL van toepassing; in 4.1.1 wordt daar op ingegaan.

Bij verbonden personen kan sprake zijn van integriteitsgevoelige functies; in paragraaf 4.1.2 is aangegeven hoe Stichting Pensioenfonds PostNL daar mee omgaat.

4.1.1 Gedragscode

Stichting Pensioenfonds PostNL heeft de verplichting tot invoering van gedragsregels zoals opgenomen in artikel 20 lid 2 van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen (verder: Bftk) uitgewerkt. De aanbeveling tot invoering van de regels uit de Modelgedragscode

⁴ artikel 105 lid 5 Pw.

⁵ In artikel 105 van de Pw en in de paragrafen 8.3.1 en 10.3.6 en in de toelichting op artikel 94 van het wetsvoorstel zoals opgenomen in de MvT Pw wordt nadrukkelijk ingegaan op eisen ten aanzien van beleid, deskundigheid en betrouwbaarheid. Ook hier is er voor gekozen aan te sluiten bij hetgeen omtrent deze eisen in de Wft is bepaald.

Pensioenfonds 2008 is eveneens opgevolgd. Stichting Pensioenfonds PostNL heeft deze gedragsregels opgenomen in de eigen gedragscode Stichting Pensioenfonds PostNL.

De gedragscode is aan alle verbonden personen van Stichting Pensioenfonds PostNL uitgereikt. Nieuwe verbonden personen tekenen bij aantreden voor ontvangst en kennisname van de gedragscode.

Samenvattend heeft de gedragscode betrekking op het volgende:

- het zoveel mogelijk waarborgen en handhaven van het vertrouwen in Stichting Pensioenfonds PostNL door belanghebbenden, alsmede het voorkomen van integriteitrisico's; deze gedragscode kent daartoe gedragsregels voor alle verbonden personen;
- bevorderen van de transparantie rondom gedragsregels en duidelijk maken aan alle met Stichting Pensioenfonds PostNL verbonden personen – ook voor de bescherming van hun eigen belangen - wat wel en wat niet is geoorloofd;
- bescherming bieden aan de met Stichting Pensioenfonds PostNL verbonden personen in hun contacten met zakelijke relaties;
- bijdragen aan het integer functioneren van Stichting Pensioenfonds PostNL ten behoeve van al diegenen die bij Stichting Pensioenfonds PostNL belang hebben en aan het zoveel mogelijk waarborgen van de goede naam en reputatie van Stichting Pensioenfonds PostNL en de pensioensector in het algemeen.

Door Stichting Pensioenfonds PostNL wordt door het geven van voorlichting aan verbonden personen gewerkt aan bewustwording van het omgaan met de gedragscode. Daarmee wordt bereikt dat de gedragscode ook inhoudelijk bekend is bij alle verbonden personen.

In beginsel geldt de gedragscode voor alle verbonden personen. In de praktijk echter zal de gedragscode alleen rechtstreeks werken op bestuursleden en andere organen. Verbonden personen die werken bij uitvoeringsorganisaties vallen in beginsel onder een gedragscode van die organisatie. Stichting Pensioenfonds PostNL zal in die gevallen vaststellen dat die gedragscode vergelijkbaar is aan de gedragscode van Stichting Pensioenfonds PostNL. Stichting Pensioenfonds PostNL zal ten aanzien van externe adviseurs in bestuurscommissies, die vallen onder een gedragscode van een andere organisatie, vaststellen of die gedragscode vergelijkbaar is aan de gedragscode van Stichting Pensioenfonds PostNL en/of de betreffende verbonden persoon een verklaring laten tekenen dat hij of zij zich zal houden aan de geest van de gedragscode van Stichting Pensioenfonds PostNL.

4.1.2 Integriteitsgevoelige functies

Pensioenfonds dienen een onderbouwde beoordeling te maken van de betrouwbaarheid van personen die zij wil benoemen in een integriteitsgevoelige functie. Tevens dient Stichting Pensioenfonds PostNL zorg te dragen voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van degenen die, anders dan op grond van een arbeidsovereenkomst, werkzaamheden in een integriteitsgevoelige functie verrichten⁶.

Onder integriteitsgevoelige functie wordt verstaan:

⁶ In artikel 143 Pw gaat het over Beheerste en integere bedrijfsvoering; in lid 2 onder b van dit artikel wordt de mogelijkheid aangegeven dat bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld met betrekking tot integriteit. In het Bftk wordt dit in de artikelen 18 tot en met 20 uitgewerkt. In de toelichtingen die zijn gegeven op zowel Pw als Bftk wordt verwezen naar hetgeen over beheerste en integere bedrijfsvoering ook is opgenomen in de Wft en de daarbij behorende besluiten. In de Wft hebben de artikelen 3:9 en 4:10 betrekking op betrouwbaarheid. In de artikelen 3:10 en 4:11 komt de integere uitoefening van het bedrijf aan de orde. Een uitwerking van genoemde Wft artikelen is te vinden in het Besluit prudentiële regels Wft (verder: Bpr artikelen 5 t/m 9) en het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (verder: Bgfo artikelen 12 t/m 16).

- 1° een leidinggevende functie die is geplaatst direct onder het bestuur van Stichting Pensioenfonds PostNL;
- 2° een functie waaraan overigens een bevoegdheid is verbonden die een wezenlijk risico bevat voor de integrale bedrijfsvoering van Stichting Pensioenfonds PostNL.

Bij het benoemen van integriteitsgevoelige functies zal Stichting Pensioenfonds PostNL dergelijke sleutelfuncties als uitgangspunt nemen.⁷

Indien bij Stichting Pensioenfonds PostNL een verbonden persoon aantreedt die werkzaam zal zijn in een integriteitsgevoelige functie, dient Stichting Pensioenfonds PostNL zich een oordeel te vormen over de betrouwbaarheid van deze verbonden persoon. Deze oordeelsvorming komt tot stand op basis van:

- het schriftelijk inwinnen van inlichtingen bij de werkgever(s) bij wie betrokkene de laatste jaren werkzaam is geweest, op basis van toestemming van de (potentiële) werknemer;
- de betrokken persoon expliciet te vragen naar voorvallen uit het verleden, die betekenis kunnen hebben voor het oordeel over diens betrouwbaarheid;
- de betrokkene een Verklaring omtrent het Gedrag in de zin van de Wet op de justitiële documentatie te laten overleggen.

In dit kader is een beleid ten aanzien van screening opgesteld.

Hoewel er geen directe wettelijke verplichting is op dit terrein, heeft Stichting Pensioenfonds PostNL als beleid om, indien inlichtingen over een verbonden persoon worden gevraagd door een andere financiële instelling:

- schriftelijk te verklaren dat zij geen aanleiding heeft om aan de betrouwbaarheid van betrokkene te twijfelen; dan wel indien daartoe aanleiding bestaat
- schriftelijk inlichtingen te verstrekken, en wel zodanig dat de verzoekende instelling zich voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van de sollicitant een juist en zo volledig mogelijk beeld kan vormen omtrent de sollicitant.

4.1.3 Fraude

Indien verbonden personen van Stichting Pensioenfonds PostNL zich schuldig maken aan fraude, heeft dat te maken met de persoonlijke integriteit van die betrokken verbonden persoon. Fraude kan leiden tot een operationeel risico. Toezicht op de naleving van externe en interne regels teneinde te voorkomen dat fraude zich manifesteert is een taak van het bestuur.

4.1.4 Anti-corruptie

In haar toezicht geeft DNB aandacht aan het voorkomen van corruptie en verwacht van onder toezicht gestelde organisaties dat zij maatregelen neemt die elke vorm van corruptie voorkomen. Daarbij beroept DNB zich op de eisen in de Nederlandse wetgeving en refereert zij aan de Amerikaanse Foreign Corrupt Practices Act (FCPA) en de UK Bribery Act 2010. In de UK Bribery Act is expliciet opgenomen dat organisaties die er niet in slagen om de aan hen gelieerde personen te weerhouden van corruptie, hiervoor strafbaar kunnen worden gesteld. Wanneer het pensioenfonds echter kan aantonen dat er voldoende procedures in haar bedrijfsprocessen zijn opgenomen ter voorkoming van corruptie, kan dit effectief worden aangevoerd als verdediging. De FCPA gaat er van uit dat bedrijven een effectief intern

⁷ Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan functies waarin de betrokken functionaris de beschikking of het beheer heeft over vermogen of waarden van het pensioenfonds dan wel bevoegd is tot het aangaan van verplichtingen namens het pensioenfonds, toegang heeft tot persoons- of bedrijfsgevoelige informatie over de het pensioenfonds of derden of belast is met de uitvoering van controlerende of toezichhoudende werkzaamheden ten aanzien van de administratieve organisatie en het systeem van interne controle van het pensioenfonds en de naleving van toepasselijke regelgeving en interne voorschriften.

beheersingssysteem hebben dat corruptie dient te voorkomen. DNB ziet dit als een verantwoordelijkheid van het bestuur en ziet tevens een rol voor compliance en de externe accountant. Stichting Pensioenfonds PostNL heeft daartoe in ieder geval de volgende maatregelen getroffen:

- gedragscode ten aanzien van onder meer belangenverstrengeling;
- beleid en procedures voor het selecteren en inhuren van derde partijen (inclusief pensioenadministrateur en vermogensbeheerders);
- klokkenluidersregeling;
- incidentenregeling;
- bevestiging van uitvoeringsorganisaties dat zij minimaal vergelijkbare maatregelen hebben getroffen.

4.2 Organisatorische integriteit

De organisatorische integriteit van de instelling betreft de interne procedures en maatregelen op het gebied van administratieve organisatie en interne controle ter bestrijding van onoorbaar gedrag.

4.2.1 Chinese Walls

In de Wft zijn regels opgenomen over het tegengaan van belangenverstrengeling en de noodzaak tot het zorgvuldig omgaan met (koers)gevoelige informatie.⁸ Door een combinatie van activiteiten kan een belangenconflict ontstaan tussen Stichting Pensioenfonds PostNL en haar deelnemers en tussen Stichting Pensioenfonds PostNL en de zakelijke relaties van het Stichting Pensioenfonds PostNL. Tevens kan het bekend worden van gevoelige informatie elders binnen Stichting Pensioenfonds PostNL de adequate werking van de markt schaden. In de gedragscode van Stichting Pensioenfonds PostNL zijn bepalingen opgenomen die dit moeten voorkomen.

Specifieke Chinese Walls regelingen kunnen worden opgesteld om op adequate wijze om te gaan met vertrouwelijke (markt)informatie en belangentegenstellingen. Het doel van Chinese Walls is om zoveel mogelijk te waarborgen dat gevoelige informatie die bekend is binnen een onderdeel van Stichting Pensioenfonds PostNL alleen onder gecontroleerde omstandigheden wordt verspreid naar andere onderdelen. Maar ook binnen een onderdeel mag alleen 'op need to know' basis gevoelige informatie tussen verbonden personen worden uitgewisseld. Uiteindelijk dragen het handhaven van Chinese Walls en het prudent omgaan met belangenconflicten bij aan het voorkomen van reputatierisico. Omdat door Stichting Pensioenfonds PostNL de beleggingsactiviteiten zijn uitbesteed, volstaat het omgaan met belangenconflicten zoals dat in gedragscode is geadviseerd. Een en ander zoals bepaald in artikel 20 van het Bftk.

4.2.2 Insiderregeling

Conform het bepaalde in artikel 20 Bftk zijn in de gedragscode van Stichting Pensioenfonds PostNL bepalingen opgenomen die zijn aan te merken als Insiderregeling. Deze regeling beoogt dat bij bepaalde transacties (de schijn van) handelen met gebruik van voorwetenschap en vermenging van zakelijke en privé belangen wordt voorkomen. In deze regeling is aangegeven wie van de verbonden personen onder welk deel van deze regeling valt. Alle relevante processen zijn aan derden uitbesteed, zodat verbonden personen niet kunnen beschikken over koersgevoelige informatie, of enige andere vorm van voorwetenschap of vertrouwelijke (markt)informatie. Rapportages over uitgevoerde transacties vindt achteraf op

⁸ Wft art 3.10, 3.17 en BMM.

kwartaalbasis plaats. Individuele verzoeken naar informatie over transacties worden niet gehonoreerd.

Momenteel zijn geen verbonden personen als insider aangewezen. Omdat echter het bestuur specifieke kennis heeft, ook van de sponsor, is besloten de bestuursleden als insider aan te wijzen.

4.2.3 Incidentenregeling

Artikel 12 Bpr (Besluit prudentiële regels) en artikel 19 Bgfo (Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen) bepalen dat een instelling beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot de omgang met en vastlegging van incidenten. Voor Stichting Pensioenfonds PostNL kan de grondslag voor het omgaan met en vastleggen van incidenten worden gevonden in de artikelen 18 en 19 van het Bftk.

Stichting Pensioenfonds PostNL heeft de aan de wettelijke eisen vormgegeven in een Incidentenregeling. Zie ook 5.3.

4.2.4 Uitbesteding

Artikel 34 van de Pw bepaalt de regels omtrent uitbesteding. Zo stelt dit artikel dat indien een pensioenuitvoerder werkzaamheden uitbesteedt aan een derde, hij er zorg voor draagt dat deze derde de bij of krachtens deze wet gestelde regels, die van toepassing zijn op de uitbestedende pensioenuitvoerder, naleeft. Over de wijze waarop de uitbesteding is geregeld moet DNB worden geïnformeerd (artikel 30 Bftk).

Het beleid ten aanzien van uitbesteding is vastgelegd in het Uitbestedingsbeleid.

Stichting Pensioenfonds PostNL heeft de pensioenadministratie en het vermogensbeheer uitbesteed.

4.2.5 Beloningsbeleid

Pensioenfonds dienen op grond van de Principes voor beheerst beloningsbeleid⁹ van De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) een beloningsbeleid te voeren dat de integriteit en soliditeit van het pensioenfonds bevordert, waarbij de focus ligt op de lange termijn. Daarnaast mag het beloningsbeleid geen prikkels bevatten die afbreuk doen aan de verplichting van een pensioenfonds om zich in te zetten voor de belangen van de deelnemers en andere stakeholders, of andere op het pensioenfonds rustende zorgvuldigheidsverplichtingen.

Stichting Pensioenfonds PostNL beschikt over een memo 'Vacatiegeld regeling pensioenfonds Stichting Pensioenfonds PostNL en Stichting Pensioenfonds TNT Express per 1 juli 2014'. In het beheerst beloningsbeleid dienen de uitgangspunten en de governance van het beloningsbeleid te worden geformuleerd en dient de vormgeving van de variabele beloningsstructuur voor bestuursleden en werknemers, wier beloning voor een significant deel bestaat uit variabele beloning te worden opgenomen. Daarnaast dient een pensioenfonds vast te stellen dat partijen aan wie werkzaamheden zijn uitbesteed, eveneens voldoen aan de regels ten aanzien van beheerst beloningsbeleid. Over het algemeen zullen de regels voor dergelijke partijen verder gaan dan de regels die voor pensioenfonds gelden.

⁹ AFM en DNB, Principes voor beheerst beloningsbeleid, mei 2009.

4.3 Relationale integriteit

Relationele integriteit heeft betrekking op het marktgedrag van het pensioenfonds in haar relatie tot derden, alsmede op het gedrag van derden dat de integriteit van het pensioenfonds kan aantasten. Gedacht kan o.a. worden aan het invullen van de zorgplicht voor de deelnemers en het beschermen van de privacy van deelnemers.

4.3.1 Customer Due Diligence

Customer Due Diligence (CDD) omvat het adequaat beheersen van de relevante risico's die dienstverlening aan deelnemers met zich meebrengt. De bedreigingen die uit kunnen gaan van het zaken doen met een deelnemer over wie men onvoldoende informatie heeft, kunnen bijvoorbeeld in verband gebracht worden met de risico's van het betrokken raken bij witwassen, fraude of terrorismefinanciering. Mogelijke maatregelen die in het algemeen getroffen kunnen worden zijn het voeren van een klantacceptatiebeleid en het checken van de zogenaamde freezelist. Beide maatregelen worden over het algemeen niet door pensioenfonds uitgevoerd.

Gelet op de aard van de activiteiten van Stichting Pensioenfonds PostNL is er nauwelijks belang bij het hebben van een beleid met betrekking tot Customer Due Diligence.

4.3.2 Beleggingsbeleid

Onderdeel van de organisatorische integriteit is ook de wijze waarop Stichting Pensioenfonds PostNL omgaat met het beleggingsbeleid. Een door de markt als niet of onvoldoende ervaren ethisch beleggingsbeleid kan resulteren in reputatierisico zoals negatieve publiciteit.

4.3.3 Zorgplicht

De belangrijkste regels ter bescherming van de consument zijn de informatieverplichtingen. Het aantal informatieverplichtingen voor financiële ondernemingen en dus ook pensioenfonds is dan ook groot. De informatieverplichtingen zijn bovendien vaak *rule-based* van aard. Er wordt vaak niet alleen voorgeschreven aan welke informatieverplichtingen moet worden voldaan, maar ook op welke wijze.

In de Wft gaat het om twee aspecten:

- het eerste aspect betreft het inwinnen van noodzakelijke gegevens van klanten (het opstellen van klantprofielen maakt daar onderdeel van uit);
- het tweede aspect betreft de informatieverplichtingen richting de klant; welke gegevens dient de instelling minimaal te verstrekken aan de klant;

Voor pensioenfonds is het eerste aspect niet van belang, maar de Pensioenwet gaat wel in op het tweede aspect, de informatieverstrekking aan de deelnemer.¹⁰

Een belangrijke eis is het jaarlijks versturen van een uniform pensioenoverzicht aan de deelnemers.

Verder wordt in de artikelen 39 t/m 50 van de Pw aangegeven welke informatie, al of niet op verzoek van de deelnemer, aan hem of haar moet worden verstrekt.

Stichting Pensioenfonds PostNL heeft de uitvoering van de noodzakelijke maatregelen uitbesteed en heeft vastgesteld dat de gehanteerde documenten – zoals het uniform pensioenoverzicht – voldoen aan de eisen.

¹⁰ Pw 7, 21, 22 en 38.

4.3.4 Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft)

De Wwft schrijft voor dat de identiteit van een klant moet worden vastgesteld en dat een risk based klantenonderzoek moet worden ingesteld, voordat een dienst aan die klant wordt verleend. De meldplicht voor ongebruikelijke transacties is gekoppeld aan de instelling. De Wwft richt zich niet tot pensioenfonds. Er is binnen Stichting Pensioenfonds PostNL dan ook geen specifiek beleid op dit onderwerp.

4.3.5 Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp)

De door deelnemers verstrekte persoonsgegevens worden niet voor andere doeleinden gebruikt dan waarvoor de deelnemer deze aan Stichting Pensioenfonds PostNL verstrekt heeft, tenzij de wetgever anders heeft bepaald. In de Wbp is nadrukkelijk aangegeven hoe met persoonsgegevens dient te worden omgegaan.

4.4 Integriteit met betrekking tot het marktgedrag

Bij de integriteit met betrekking tot het marktgedrag van financiële instellingen kan gedacht worden aan het voorkomen van koersmanipulatie c.q. koersstabilisatie rond emissies, het bijsturen van koersen teneinde andere gerelateerde transacties te beïnvloeden (zoals het drukken van koersindices op expiratedatum) en zaken zoals frontrunning.¹¹

Deze voorbeelden zijn voor Stichting Pensioenfonds PostNL niet echt relevant gezien de vormgeving en invulling van het beleggingsbeleid. Dit laat onverlet dat Stichting Pensioenfonds PostNL op het eigen werkterrein een integere marktpartij moet zijn.

5 Control

Het bestuur is verantwoordelijk voor opzet en werking van de interne beheersingsmaatregelen. Zij dient ervoor te zorgen dat er bij de uitvoering van het bedrijfsproces op passende wijze beheersingsmaatregelen zijn getroffen, die informatie verschaffen over de wijze waarop de activiteiten worden uitgevoerd.

5.1 Klachten

Bij de constatering of de regels worden nageleefd, wordt onderscheid gemaakt tussen klachten en incidenten. Een klacht wordt al dan niet schriftelijk door een deelnemer ingediend. De aard van de klacht kan zodanig zijn dat er sprake is van een incident (of overtreding).

Een incident of overtreding is een duidelijke overschrijding van een externe - en interne norm. Zie 4.2.3 van deze notitie.

Een klachtenprocedure omvat in ieder geval een administratieve vastlegging van de kenmerken van de klacht, gegevens over degene die de klacht heeft of degenen die de klacht hebben bewerkstelligd en de maatregelen die naar aanleiding van de klacht zijn genomen. Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor de wijze waarop met klachten en incidenten wordt omgegaan.

¹¹ MvT Wet A&H.

Stichting Pensioenfonds PostNL kent een klachtenprocedure, waarin beschreven wordt hoe klachten van deelnemers behandeld worden en door wie deze worden afgewikkeld.

5.2 Incidenten

Met de invoering van een Incidentenregeling wordt voldaan aan de eis die door de wettelijke bepalingen worden opgelegd. De strekking daarvan is het zoveel mogelijk beperken en beheersen van niet integer gedrag. Indien incidenten onverhoopt toch voorkomen wordt, indien vereist, de toezichthouder geïnformeerd. Zie ook 4.2.3.

5.3 Klokkenluiderregeling

Stichting Pensioenfonds PostNL beschikt over een Klokkenluidersregeling om (vermoedens van) misstanden die door verbonden personen geconstateerd worden op adequate wijze af te handelen.

5.4 Informatie naar toezichthouder

Bij een aantal onderwerpen is reeds beschreven wanneer en op welke wijze wordt gerapporteerd aan de toezichthouder (DNB). Als richtlijn voor situaties waarin in ieder geval aan de toezichthouder gerapporteerd dient te worden gelden onderstaande punten:

- aangifte van een incident bij justitiële autoriteiten wordt overwogen of is gedaan;
- het voortbestaan van de financiële instelling wordt bedreigd of zou kunnen worden bedreigd;
- er is sprake van een ernstige tekortkoming in de opzet en werking van de maatregelen ter bevordering of handhaving van een integere bedrijfsvoering door de instelling;
- mede gelet op verwachte publiciteit behoort rekening gehouden te worden met een ernstige mate van reputatieschade; of
- de ernst, de omvang of de overige omstandigheden van het incident in aanmerking genomen, behoort de toezichthouder in verband met haar toezichtstaak redelijkerwijs geïnformeerd te worden.

6 Monitoring & Rapportage

In het Compliance Program van Stichting Pensioenfonds PostNL wordt beschreven op welke wijze compliance monitoring plaatsvindt en hoe daarvoor gerapporteerd wordt.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de naleving van regels door verbonden personen en bespreekt dit onderwerp separaat in de jaarlijkse zelfevaluatie van het bestuur als daar aanleiding voor mocht zijn. Dat is onder 5 hiervoor beschreven.

De compliance officer vervult een belangrijke rol in het toezicht op de naleving en op de wijze waarop het bestuur haar toezichthoudende rol vervult. Daarnaast is de compliance officer betrokken bij de implementatie van nieuwe en gewijzigde (toezicht)wet- en regelgeving. De compliance officer ziet er op toe dat nieuwe of aangepaste regels tijdig en volledig door het management worden geïmplementeerd.

7 Bewustwording

Dit integriteitbeleid wordt door het bestuur actief onder de aandacht gebracht van (nieuwe) verbonden personen van Stichting Pensioenfonds PostNL. Een exemplaar van het beleid wordt hen ter beschikking gesteld.

Door bij het nemen van beslissingen steeds dit integriteitbeleid als uitgangspunt te hanteren, wordt gewerkt aan een blijvende bewustwording van mogelijke integriteitsrisico's.

8 Slot

Met het vorenstaande is het integriteitbeleid van Stichting Pensioenfonds PostNL geformaliseerd. Daarmee is niet gesteld dat dit beleid geen wijzigingen zou kunnen of moeten ondergaan. Nieuwe en aangepaste (toezicht)wet- en regelgeving en gewijzigde (markt)omstandigheden voor Stichting Pensioenfonds PostNL kunnen aanleiding zijn tot aanpassing van dit beleid.

Bijlage 1

Integriteit als doelstelling in de financiële toezichtwetgeving

Met de invoering van de 'Wet actualisering en harmonisatie financiële toezichtwetten'¹² (verder: Wet A&H) is integriteit verheven tot een toezichtdoelstelling in de financiële toezichtwetgeving.

In de artikelen 3:10 en 4:11 van de Wet op het financieel toezicht¹³ (verder: Wft) is de verplichting overgenomen om een op integriteit gericht beleid te voeren. Verdere uitwerking van deze artikelen is te vinden in de artikelen 3:17 en 4:14 Wft, de verplichting om de bedrijfsvoering zodanig in te richten dat een integere uitoefening van het bedrijf van de financiële onderneming wordt gewaarborgd.

Het beleid van de financiële onderneming moet voorzien in de bewustwording, de bevordering en de handhaving van integer handelen op alle niveaus van de financiële onderneming.

Ook in de Pensioenwet¹⁴ (verder de Pw), artikel 143 betreffende beheerste en integere bedrijfsvoering, is bepaald dat het pensioenfonds zijn organisatie zodanig dient in te richten dat deze een beheerste en integere bedrijfsvoering waarborgt. Het Bftk¹⁵ werkt dat uit in de artikelen 18 tot en met 20. In artikel 19 van dat Besluit is de verplichting opgenomen om over te gaan tot het vaststellen van integriteitsbeleid van het pensioenfonds.

Aan de hand van de analyse van de voor het pensioenfonds relevante integriteitrisico's dient het pensioenfonds het beleid op te stellen en dient dit vervolgens ook uit te voeren. Reputatieschade maakt onderdeel uit van die relevante integriteitrisico's.

In de Memorie van Toelichting (verder de MvT) van de Wet A&H wordt over integriteit (o.a.) het volgende opgemerkt:

De Integriteitnota¹⁶ bevat een groot aantal voornemens op het terrein van de handhaving en bevordering van de integriteit in de financiële sector. De voornemens hebben betrekking op het instrumentarium en de capaciteit van de financiële toezichthouders, de capaciteit en deskundigheid van de betrokken opsporings- en vervolgingsinstanties en op de samenwerking tussen toezichthouders en opsporingsinstanties.

En verder:

Onder integriteit kan worden verstaan:

- a) de persoonlijke integriteit van bestuurders en medewerkers;*
- b) de organisatorische integriteit van de financiële instelling;*
- c) de relationele integriteit;*
- d) de integriteit met betrekking tot het marktgedrag van de financiële instelling.*

In de MvT van de Pw (Kamerstukken II, 2005-2006, 30413, nr 3) wordt, bij de toelichting op artikel 131 (dat is thans 143 in de Pw) ingegaan op de aspecten integriteit en beheerste en integere bedrijfsvoering. Daar wordt uitdrukkelijk verwezen naar hetgeen over deze aspecten in de (toen nog wetsvoorstel) Wft is opgenomen.

In de MvT op de Wft wordt voor het begrip integriteit verwezen naar de (MvT op de) Wet A&H. Hierbij moet wel betrokken worden dat de Wft over het algemeen uitgaat van een principle based benadering, terwijl de 'oude' wetgeving meer rule based was.

¹² Staatsblad 2003, 55

¹³ Staatsblad 2006, 475

¹⁴ Staatsblad 2006, 705

¹⁵ Staatsblad 2006, 710

¹⁶ Nota Integriteit Financiële Sector, Kamerstukken II, 1997-1998, 25 830, nr 1

Als gevolg van de Wet A&H is het Besluit Integere Bedrijfsvoering Kredietinstellingen en Verzekeraars¹⁷ (kortweg BIB) tot stand gekomen en op 1 december 2003 in werking getreden. Daarmee is gevolg gegeven aan de uitvoering van bepalingen uit de Wet A&H die betrekking hebben op een integere bedrijfsvoering. Op grond van dat besluit heeft DNB de volgende regelingen opgesteld:

- Regeling incidenten voor kredietinstellingen en verzekeraars;
- Regeling integriteitsgevoelige functies voor kredietinstellingen en verzekeraars; en
- Regeling customer due diligence voor kredietinstellingen en verzekeraars.

Met de invoering van de Wft en de daarbij behorende Besluiten zijn deze Regelingen vervallen en hebben naar hun strekking een plaats gekregen in de Wft en de bijbehorende Besluiten. Dit laat onverlet dat de MvT bij de Wft uitdrukkelijk verwijst naar de Wet A&H, het BIB en de hiervoor genoemde regelingen van DNB.

In de Nota van Toelichting bij het BIB wordt (o.a.) opgemerkt:

De waarborgen voor een integere bedrijfsvoering zijn vooral verankerd in de administratieve organisatie en interne controle (waarin functiescheidingen, de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn opgenomen) van een instelling. De uitdrukkelijke regeling van integriteit als onderwerp van toezicht heeft echter tot gevolg dat eisen aan een goede administratieve organisatie en interne controle in algemene zin duidelijk moet worden onderscheiden van maatregelen ter bevordering van een integere bedrijfsvoering in het bijzonder, ook al zullen deze laatstgenoemde maatregelen vaak worden geëffectueerd door middel van aanpassingen juist op het gebied van de administratieve organisatie en interne controle. Dergelijke specifieke regels, die betrekking hebben op integriteit, zullen voortaan rechtstreeks gebaseerd zijn op dit besluit. Uiteraard is een adequate administratieve organisatie en interne controle de onderliggende waarborg voor de goede inkadering van deze specifieke regels.

En:

De beheersing van integriteitrisico's in de dagelijkse bedrijfsvoering omvat de bewustwording, de bevordering en de handhaving van integer handelen binnen alle lagen van de instelling. Van belang is dat de instellingen zelf er naar streven hun integriteit te handhaven. De verantwoordelijkheid voor de handhaving van de integriteit ligt in de eerste plaats bij hen. Niet-integer handelen van bestuurders en personeelsleden van een instelling kan de instelling en de financiële sector als geheel schade toebrengen.

¹⁷ Staatsblad 2003, 396

Bijlage 2

Betrouwbaarheidstoetsing bestuurders

De artikelen 3:9, 3:99 en 4:10 van de Wft, met een uitwerking in de artikelen 5 tot en met 9 van het Bpr en de artikelen 12 tot en met 16 van het Bgfo, bepalen dat het beleid van een instelling wordt bepaald of mede bepaald door personen wier betrouwbaarheid buiten twijfel staat. Dit geldt ook voor personen die toezicht houden op het beleid en de algemene gang van zaken van de instelling.

De betrouwbaarheid van een persoon wordt geacht buiten twijfel te staan wanneer dat door een toezichthouder is vastgesteld.

In hoofdstuk 2 van het Bpr (de artikelen 5 tot en met 9) en hoofdstuk 4 van het Bgfo zijn bepalingen opgenomen over betrouwbaarheid.

Het Bpr geeft een negatieve formulering voor het begrip 'betrouwbaarheid'. Volgens dit Besluit is een bestuurder niet betrouwbaar indien hij niet beschikt over de daar genoemde eigenschappen. Vervolgens heeft DNB uitgebreide criteria ' opgesteld aan de hand van de genoemde bijlagen in artikel 6 Bpr.

Eerder werd met de Staatscourant van 28 januari 2005, nr 20, de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing van toepassing verklaard. Daar werd in artikel 1 een definitie van betrouwbaarheid gegeven:

Artikel 1 Omtrent de uitleg van wettelijke voorschriften

- 1. Onder betrouwbaarheid wordt voor de toepassing van de toezichtswet verstaan het zich onthouden van één of meer gedragingen die naar het oordeel van de toezichthouder in de weg staan aan het vervullen van de functie van (mede)beleidsbepaler dan wel het houden van een gekwalificeerde deelneming.*
- 2. Tot de in het eerste lid bedoelde gedragingen behoren in ieder geval gedragingen die blijken geven van het niet hebben van eigenschappen als waarheidslievendheid, verantwoordelijkheidszin, wetsgetrouwheid, openheid, oprechtheid, prudentie, punctualiteit, onkreukbaarheid, discretie en rechtschapenheid.*

Een dergelijke definitie is niet in de Wft of aanpalende besluiten opgenomen.

De aanvraag van de toetsing van betrouwbaarheid wordt bij SPWKN uitgevoerd namens het bestuur. Uiteraard zal voorafgaande aan het voordragen van een potentiële bestuurder, op basis van openbare bronnen, bezien worden of de integriteit van betrokkene vanuit die bronnen niet ter discussie staat.

Stichting Pensioenfonds PostNL
Postbus 501
9700 AM Groningen
www.pensioenpostnl.nl